

הפתחון כשעולה לפניו, ואומר: זוהי רוח פלוני הגוף. מיד מעטר אותה הקדוש ברוך הוא לאותה רוח בכמה עטרות ומשתעשע בה.

ואם תאמר, שהרי משום רוח זו השאיר הקדוש ברוך הוא מה שעשה לנשמה - לא כף! אלא שארה כסותה וענתה לא יגרע. אלה אותם שלשת השמות העליונים שעין לא ראתה אלהים זולתך.

ובלם בעולם הבא ונמשכו משם. אחד מהם שארה - משיכה של התנוצצות ואור שמאיר בדרך נסתר, מזון (לש) שזן לכל, ונקרא יהו"ה עם נקוד אלהים. שארה בהפוך אותיות - אשר ה', וזה (בראשית מט) מאשר שמנה לחמו, וזה הוא שארה.

כסותה - פרישה של המלך. זו משיכה אחרת שמאירה ושומרת אותה תמיד, פרישה של לבוש המלך שפורש עליה אלוה. זה בכגדו בה תמיד, שלא זו ממנה, וזהו כסותה.

וענתה, מי הוא? זו משיכה מן העולם הבא שבו הכל. ה' צבאות הוא, וזהו שמאיר בכל האורות הנסתרים העליונים של עץ החיים שבו שמורה עונה, שמשם היא יוצאת, וכל זה בעדון ותשוקה של העולם הבא.

שרש אלה לא יגרע לה, כשהיא זכאית פראוי. ואם אינה פראוי, שלש אלה נגרעות ממנה, שלא יעשה לה עטרה אפלו מאחד מהם. בא וראה מה פתוב, ואם שלש אלה לא יעשה לה - שלא זכתה בהם, ויצאה חנם אין כסף - תצא מלפניו, ודוחה אותה החוצה. אין כסף - אין לה כסוף ולא עדון כלל.

עד פאן מוכיחה התורה שכל

ואמר דא איהי רוחא דפלגיא גופא, מיד מעטרא לה קדשא ברין הוא להאי רוחא בכמה עטרין, ואשתעשע בה.

ואי תימא, דהא בגין רוחא דא, שביק קדשא ברין הוא מה דעביד לנשמתא. לאו הכי. אלא שארה כסותה וענתה לא יגרע, אלן אינון תלת שמין עלאין, דעין לא ראתה אלהים זולתך.

ובלהו בעלמא דאתי ואתמשכו מתמן. חד מנייהו שארה, משיכו דנציצו ונהירו, דנהיר בארח סתים, מזונא (ל) דזן כלא, ואקרי יהו"ה בנקודת אלהים. שארה בהפוך אתנון, אשר ה' ודא (בראשית מט) מאשר שמנה לחמו, ודא הוא שארה.

כסותה: פרישו דמלכא. דא משיכו אתרא, דנהיר ונטיר לה תדיר, פרישו דלבושא דמלכא, דפרש עליה אלוה. דא בכגדו בה תדיר, דלא אתעדדי מינה, והאי איהו כסותה.

וענתה, מאן איהו. דא משיכו דעלמא דאתי, דביה כלא. יי' צבאות איהו, ודא איהו דנהיר בכל נהורין סתימין עלאין דאילנא דחיי, דביה עונה טמירא, דמתמן נפקת. וכל דא בעדונא וכסופא דעלמא דאתי.

תלתא הני לא יגרע לה, כד איהי זכאת כדקא יאות. ואי לאו איהי כדקא יאות, הני תלתא גרעאן מנה, דלא יתעביד לה עטרה אפילו מחד מנייהו, תא חזי, מה כתיב, ואם שלש אלה לא יעשה לה, דלא זכאת בהו, ויצאה חנם אין כסף תפויק מקמיה, ודחין לה לבר. אין כסף, לית לה כסופא, ולית לה עדונא כלל.

עד פאן אוכיחת אורייתא, דכל עיטין בה

העצות תלויות בה, ונותנת עצה טובה לבני אדם. מכאן והלאה נחזור לדברים הראשונים, באותה שמירה עליונה שפורש עליה הקדוש ברוך הוא כדי שלא תהיה לעם נכרי, שהרי בגדו בה, ושמירה היא לה תמיד.

ואם לבנו ייעדנה כמשפט הפנות יעשה לה. אמר אותו זקן, חברים, כשתלכו לאותו הסלע שהעולם סמוך עליו, אמרו לו שיזכר את יום השלג שנגרעו פולים לחמשים ושנים גונים, ואחר כך קראו את הפסוק הזה, והוא יאמר לכם.

אמרו, בבקשה ממך, מי שהתחיל את הדבר - הוא שיאמר! אמר להם, ודאי שידעתי שאתם צדיקים, ויש לרמוז לכם רמז של חכמים. ועל מה שאני אומר, כשתזכירו לו סימן זה, הוא ישלים את זה. עכשו יש לומר מי הוא שנקרא בן לקדוש ברוך הוא.

בא וראה, כל מי שהוא זוכה לשלש עשרה שנים ומעלה, נקרא בן לכנסת ישראל. וכל מי שהוא מבין עשרים שנה ומעלה וזוכה בהם, נקרא בן לקדוש ברוך הוא ודאי. (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם.

כשהגיע דוד לשלש עשרה שנה וזכה באותו יום שנכנס לארבע עשרה, אז כתוב (תהלים ב) ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך. מה הטעם? שהרי מקדם לזה לא היה לו בן, ולא שרתה עליו נשמה עליונה, שהרי בשנות ערלה הוא היה, ומשום כך אני היום ילדתיך, היום ודאי ילדתיך. אני, ולא הצד האחר, כמו שהיה עד עכשו, אני לבדי. בן עשרים שנים, מה כתוב בשלמה? (משלי ד) פי בן הייתי לאבי, לאבי ממש ודאי.

תליין, ויהיבת עיטא טבא לבני נשא. מפאן ולהלאה נהדר למלין קדמאין, בההוא נטירו עלאה, דקא פריש עליה קדשא ברוך הוא, בגין דלא תהא לעם נכרי, דהא בגדו בה, ונטירו איהו לה תדיר.

ואם לבנו ייעדנה כמשפט הפנות יעשה לה. (שמות כא) אמר ההוא סבא, חבריאי, פד תהכון לגבי ההוא טינרא דעלמא סמיך עליה, אמרו ליה, דינדפר יומא דתלגא דאזדרעו פולין לחמשין ותריין גוונין, והדר אקריןן האי קרא, והוא יימא לכוון.

אמרו במטו מינך מאן דשארי מלה הוא יימא. אמר לון, ודאי דינדענא דזפאין אתון, ואית לרמזא לכוון רמזא דחכימין, ועל מה דאנא אימא, פד תדפרון ליה סימנא דא, הוא ישלים על דא. השתא אית לומר, מאן הוא דאקרי בן לקודשא ברוך הוא.

תא חזי כל (ד"צ"ח ע"א) ההוא דזכי לתליסר שנין ולהלאה, אקרי בן לכנסת ישראל. וכל מאן דאיהו מבין עשרין שנין ולעילא וזכי בהו, אקרי בן לקודשא ברוך הוא ודאי (דברים יד) בנים אתם לי' אלהיכם.

בר מטא דוד לתליסר שנין, וזכה בההוא יומא דעאל לארביסר, פדין פתיב, (תהלים ב) יי' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך. מאי טעמא. דהא מקדמת דנא לא הוה ליה ברא, ולא שראת עליה נשמתא עלאה, דהא בשני ערלה הוה, ובגין כך, אני היום ילדתיך, היום ודאי ילדתיך. אני, ולא סטרא אחרא, כמה דהוה עד השתא, אני בלחודאי. פר עשרין שנין, מה כתיב בשלמה, (משלי ד) פי בן הייתי לאבי, לאבי ממש ודאי.